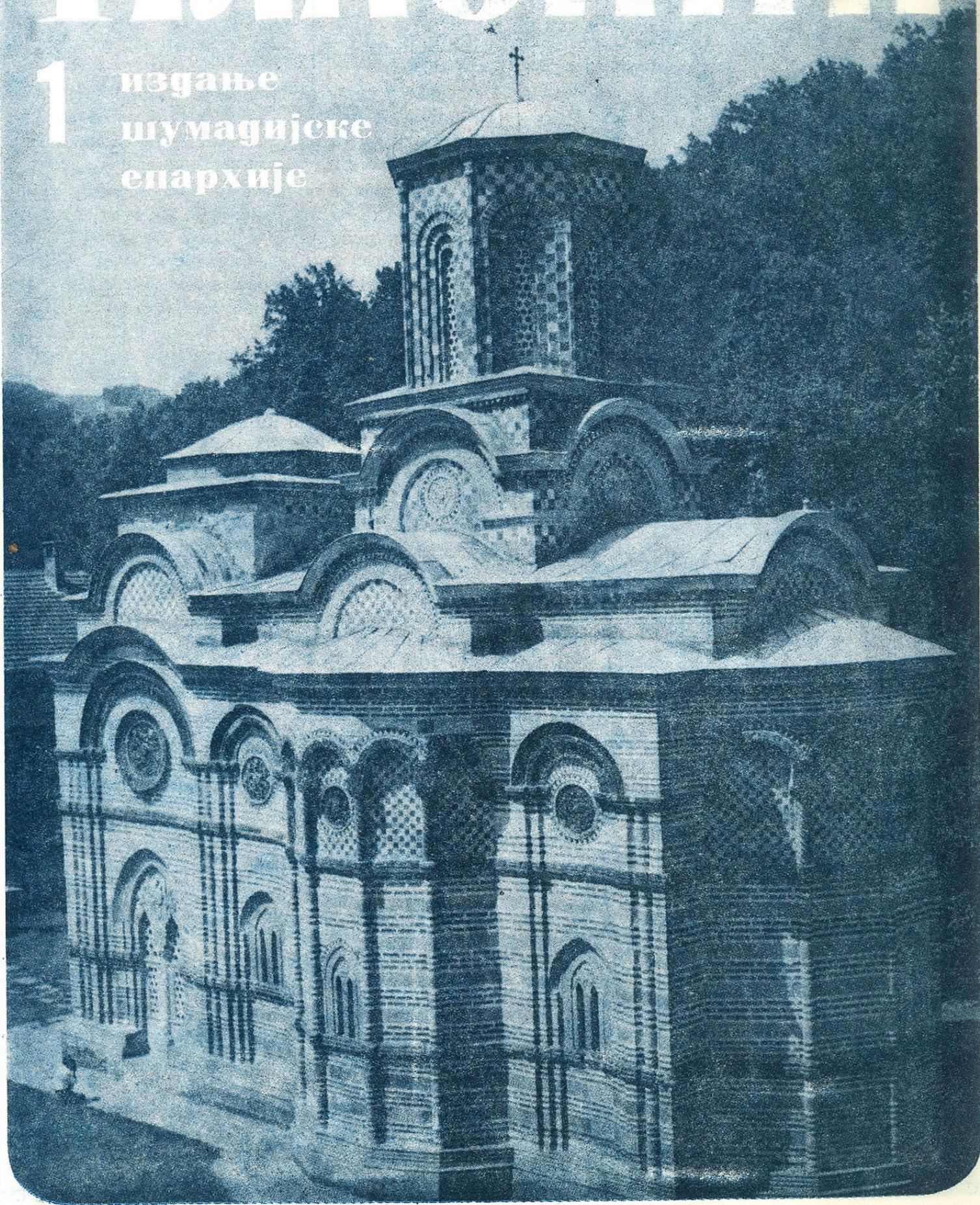

Календар

1 издање
шумадијске
епархије

Исаје Митровић:

ХРИСТОС СЕ РОДИ!

Наша прва реч

Ми смо, дакле, посланици за Христа на тај начин
што Бог опомиње преко нас
(II Кор. 5:20)

Нек' плану срца,
пуна топла жара
данас се сета
у радост претвара;
данас се мржња
растaje од света,
данас се кити
китом једног цвета;
данас брат брату
у загрђај хрили.

Данас се земља
с небесима грли.

Нек' плане песма
и светла и чиста,
у сјај доласка
Спаситеља Христа!

Нек' радост нова
по свем свету ходи.

Мир Божији свима и Христос се роди!

Двадесетог марта 1978. године одржан је у Крагујевцу први братски састанак целокупног парохијског свештенства Шумадијске епархије. На овом Сабору, како је овај састанак назвао један наш свештеник, истакнута је потреба за покретањем једног епархијског листа, који би био намењен свештенству и верујећем народу у Шумадији.

Када је Бог позвао у своју службу Исуса Навина рекао му је: „Нека се не размишљај о њему дан и ноћ” (Књига Исуса Навина 1:8), како би што боље упознао етику старозаветног закона.

Православни свештеник је призван да буде вршилац тајни и проповедник благе вести Спаситељевих речи. Са повереном му паством, свештеник је призван да буде Божји сарадник на ширењу царства благодати. За ту најузвишенију службу у свету он је припремљен у богословским школама и снабдевен „божанском благодаћу која свагда помаже оно што је немоћно и до пуњава оно што недостаје”.

Од новорукоположеног Тимотеја, свог „правог чеда у вери”, велики Апостол васељене је тражио, да „пази на читање... на учење” (I Тим. 4:13), јер је он лично својој пастви могао у свако време рећи: „Нисам се устручавао да вам објавим сву одлуку Божију” (Д. ап. 20:27).

Сви ми треба да будемо „свагда спремни на одговор сваком ко тражи” (I Петр. 3:15), јер човека нашега времена муче многа питања. Зато и нисмо никада били у својој служби разрешени од „читања” и „учења”. Ми смо дужни, по речима митрополита Антонија (Храповицког), да посветимо Богу све своје сile и да „ужегнемо пред Богом целу свећу”. Нама је речено: „Тако нека засветли ваша светлост пред људима, да виде ваша добра дела и прославе Оца вашега који је на небесима” (Мат. 5:16).

Желели бисмо, с друге стране, да наши верници, нарочито они који ређе учествују у богослужбеном животу, боље упознају своју Цркву, њено учење и њено богослужење. Надамо се, да ће наши епархији преко овога листа боље чути глас своје Епархије, сазнати за њена настојања, њене проблеме и за све оно што се у њој догађа.

Остварујући замисао о покретању епархијског листа, ми се молимо Господу да нас благослови, да нас води и да нам помогне свима, свештеницима и верницима, да будемо још више привржени и одани Њему у смерности, љубави према сваком човеку, тој „икони Његове неизрециве славе”, и у раду.

Надамо се да ће наш епархијски лист „Каленић” пружити свима нама духовне хране и бити од користи свима онима „који слушају реч Божију и држе је” (Лука 11:28).

Очекујемо од свештенства и верника Шумадијске епархије да својом претплатом и сарадњом помогну излажење, ширење и унапређење нашег „Каленића”.

САВА,
Епископ шумадијски

Исаје Митровић:

Новорођенчуту у јаслама

Без простиরке и покривача
лежао си у јаслама,
очима упртим горе.

Анђели су појали песме
о миру на земљи
и доброј вољи
међу људима.

Једна светла звезда
затрептала је благо над вертепом
и душа Твоја
сисаше топлину неба.

Уздрхташе моћни кад чуше глас Пророка
који говораше:
„Роди се цар јудејски!“

Крававе савести, испод свилених балдахина,
зачудише се
сјају сиротињском.

Згрануше се властодрици,
јер се побојаше за ништавне круне
и тиаре своје.

Изненадише се лажни кадилници,
јер им олтар не каза
ни једног знака
о доласку Твоме.

Намргодише се богаташи, пауци и лихвари,
јер ништа не ћарише
при рођењу Жезлоносца
који се у слами рађа.

„Какав је то цар који је пао на тле
ишарано отисцима босоногих?“
говораху гласно
да их свако чује.

Лажљивци заплетоше језицима,
а тирани се спотакоше
о мачеве своје.

Вероваху најмањи и најбезазленији,
чобани у грубој пртоној одећи
и принеше Ти
дарове земаљске.

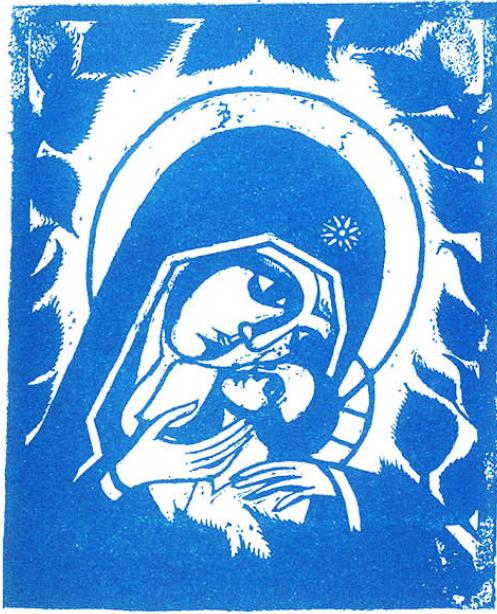
Ускликнуше они који Божијим путевима ходе.
Радоваху се мудраци
и бесправни
и они који пате.

И поздравише Те озебли који чекају Сунце.
И распарише Ти руке они
који не имањаху злоће
у срцима својим.

Рељефна икона у камену — Богородица Путоводитељица са Богомладенцем Христом у наручју — налази се над великим двојним прозором на јужној страни припрате цркве Ваведења Пресвете Ђеве у манастиру Каленићу (из 1407. године); то је један у низу примера византијских представа овога типа иконе рађених (почев од X века па даље) у камену, слоновачи или металу.

Од Витлејема до Голготе

Христос је рођен у Витлејему у Јудеји. Анђели су певали и најавили божанску славу и мир земљи. Међутим, на небеску благу вест о миру, земаљски је човек одговорио шкргутом зуба, мржњом, сумњом и злобом. Праг саме витлејемске пећине био је попрскан невином крвљу невине деце, побијене за Христа по Иродовом налогу. Рахиљино јадиковање и плач помешали су се са славословљем анђеоског хора. Уместо песме мира, на земљи се разлегао плач и лелек, неутешни јецај и уздаси. То је био наговештај недужне крви, која је требало да буде проливена за многе, ради оправштања греха. Божански Младенац, кнез мира, рођен је у свету греха, туге и јада. Он је требало да одмах понесе терет светске неправде и мржње.

Он, Син Давидов, мора да бежи у Египат из Давидовог града, да би избегао Иродов бес и бес свих оних који Га траже са намером да Га униште. Већ у ово најраније доба, Син Човечји нема где да главу склони. „Његови Га не примише...” И дођоше мудраци, маги, са далеког истока, вођени чудноватом звездом. Они донесоше новорођеном Исусу своје богате царске, али истовремено и погребне, поклоне. „И отворише своје ризнице понудише му дарове од злата, тамјан и смирну”. Црква пева на Божић: „Данас Бог звездом предводи маге да Га прославе, предсказујући златом, смирном и тамјаном Његов тридневни погреб”. Маги са истока символизују и преобраз су благообрзнатог Јосифа и Никодима, који су сахранили Његово пречисто тело и приложили погребне поклоне — мирисе и миро. Дакле, већ у радосно славље Божића мистериозно су ути-

нути туга и тишина Великог петка. Није случајно да у проскомидији дискос символизује у исто време и витлејемску пећину и погребну пећину — у којој Разапети Господ почива у телу. Помешани су триумфална радост и неизрецива туга, божанска снисходљивост и људско слепило, мир Божији и људски бунт, божанска љубав и људска побуна. Христос је рођен за живот пун страдања и туге: „Човек страдања”, Јагње Божије, узима на Себе грехе света. Почиње пут Крста. Али преко крста у свет улази и коначна радост. Красним дрветом су раскинути окови греха, а сила греха и смрти је уништена. Мистерија Божића је употпуњена и испуњена у Вајсреју, у победи Ускрса: „С нами Бог!...” Али пут од Божића до Ускрса иде преко Голготе. И то је разлог да су новорођеном Младенцу донети мистериозни погребни поклони.

Господ води сваког човека и целу Цркву, истом уском стазом, којом је Он сам ходио у дане када је био у телу. Нама ова стаза изгледа не само уска него и збуњујућа. Нас збуњује и саблажњава сила зла и привидна немоћ истине. Јер, у овом нашем свету праведност је још увек прогоњена; страдање и неправда, изгледа, победници су који ликују. У овом свету нема мира, нема тишине, нема радости. Слабашан човек не може да верује у вест коју су анђели објавили: „И на земљи мир”. Он не налази мир „на земљи” у овоме свету. Човек је пре склон да поверије у окрутни закон „борбе за опстанак”. Није ли то, у ствари, закон живота у који је у наше битисање безнадежно уплетено, без обзира на нашу озбиљну жељу да следимо један други закон — закон самоодрицања и милосрђа? Око нас

не налазимо много мира. Пре ће бити да је око нас „рат свих против свакога”. Па, није ли „мир на земљи” само варљиви сан, узбудљива, али узалудна тежња? У ужасима и тами овог живота, како да се придржимо анђеоском хору и да са њима певамо славу Божију? Ми можемо у себи да потиснемо искушење очаја, али тада, опет ћemo пре заплакати од бола него ли запевати песму славе и хвале. Божићно анђеоско славословље изгледа нам крајње нестварно и далеко од земље. Оно звучи у висинама — не дотичући земљу, не додирујући људска срца, оптерећена и укочена од бола.

Од наше мале вере и тврдоглавости долази немогућност да окусимо и примимо радост Христову, од мале вере долази и спорост и лудост наших срца. Господ нас води стазом, која је другачија од оне коју бисмо ми сами изабрали. Ми долазимо у искушење да са Петром кажемо Господу: „Не-ка буде далеко од Тебе, Господе.” Ово стога што немамо на уму ствари Божије, већ људске. Очекивање крста Исусовог разочарало је Петра. Нас одбија крст света, одбијају нас наши властити крстови. Па ипак, има само један пут који води у царство божанског мира, пут „који превазилази сваки разум”, „уски пут”, страдања, пут крста. Постоји само једна радост, која нам никада не може бити одузета: Радост страдалне и разапете љубави. Има само једно „лагано иго”, бреме Христово, бреме љубави и верности. Заиста је неподношљиво бреме земаљске туге и очаја! Иго скрушености и стрпљења је лаганије од тетета озлојаћености и праведности пред самим собом, који се рађају у самом човеку. Нама Христос помаже

да носимо Његов јарам. Лако је, изгледа, да се жалимо и да негодујемо против недаћа живота, но то нам не доноси ни радост ни утеху — јер озлојађеност огорчава и трује наша срца. Није лако ући у радост оне искупитељске љубави, којом је Спаситељ света у Својој неизрецивој снисходљивости загрио свет, „који у злу лежи”, који више воли своју таму од светlostи Божије, јер су његова дела зла. Телесном човеку је, заиста, тешко да схвати смисао ове божанскe љубави, која својим зрацима обасјава грешнике — царинике и блуднике — која је спремна да за њих умре, иако су они непријатељи Божији. Ми имамо други појам о правди. Наша правда је оправдавајућа. Само у овој парадоксалној Божијој љубави је и Његова истинита правда, пуноћа правде и милости. Ово се може само доживети. Никакав други аргумент овде није убедљив. Треба узети крст у покорности и благодарности за Његову љубав и ићи за Христом. Тада немогуће бива могуће, невероватно постаје очигледно јасним, и кроз маглу земаљске неправде угледа се сјај божанске славе, која пробија сваку таму. Тада човек сазнаје да је крст пуноћа славе и да уочи Божића нису узалуд анђели објавили Божију Славу. Јер, безмерна је и велика радост коју су они најавили: Спаситељ свега створеног, рођен је те ноћи. Слава Божија је у Његовој љубави. Нема земаљског бола или туге који могу уништити мир који пријамо вером од Оваплоћеног Господа.

„Ја сам уверен”, у усхићењу говори апостол Павле, „да нас ни смрт ни живот, ни анђели ни началства, ни силе, ни садашњост ни будућност, ни висине ни дубине нити неке друге ствари — не могу да одвоје од љубави Божије, која је у Христу Исусу, Господу нашем”.

Он је победио свет не Својом силом, већ Својом љубављу, силом појртвоване љубави, која отвара и спора и неразумна срца. Истиниту љубав не може да узнемири никаква туга, неправда не може никада да је обеснажи. Љубав зрачи у свету и оживљава свет. Мученици, који су умрли за Христа, били су сведоци мира, сведоци Његове љубави. Једино љубављу они су победили свет, изградивали прави мир света, „мир који превазилази сваки разум”, онај мир који свет никада не може да дада, онај мир који Христос даје онима који Га следе у вери и послушности. Постоји мир на земљи „међу људима добре воље”, као што су анђели певали.

Др Емилијан Чарнић

Бог је с нама

„Бог је с нама, знајте народи и покорите се, јер је с нама Бог”.

Ова црквена песма садржи речи пророка Исаје (8 : 9—10), којима се изражава поузданост и срећа Изабраног народа што је удостојен више но други народи онога времена да Бог буде с њим. У то време Божије присуство осећало се само у старозаветном храму и то у његовом најсветијем делу, Светињи над светињама, у коју је смео да улази само првосветешник једном у години. „Овим Дух Свети показује да пут у Светињу над светињама још није откривен, док још постоји први део скеније, која је (само) символичка слика” (Јевр. 9 : 7—9).

Пророк Исаја је гледао свој народ у сенци духовне смрти. Знао је да човек сâм, својим снагама није кадар да се ослободи своје слабости и грешних склоности које га спутавају. Ту му само Бог може помоћи. Зато Пророк бодри: „Будите јаки, не бојте се. Ево вашега Бога, он сâм иде да вас спасе” (Ис. 35 : 4). Овим речима наговештава да ће доћи време када ће Бог бити присутан међу људима на један нов, непосредан начин, и то међу свим људима без разлике. „Ето девојка ће зачети и родиће Сина, и наденуће му име Емануил” (Ис. 7 : 14), „што преведено значи: са нама Бог” (Мт. 1 : 23). Како ће се то догодити објаснило је анђeo Божији када се јавио светој Ђеви Марији: „Дух Свети сићи ће на тебе и сила Свевишијега осениће те. Зато ће се то свето дете звати Син Божији” (Лк. 1 : 35). Исајино пророштво почело је да се испуњава када је Марија у потпуној преданости Богу рекла: „Нека ми буде како си казао” (Лк. 1 : 38).

Дух Свети надахнуо је Исају да објави ову вест. Дух Свети је приликом Исусовог рођења деловао да се истина оствари.

Адам је згрешио и тако је грех ушао у људски род. Али Бог није дозволио да цео људски род буде лишен онога за што је човек створен и одређен. Човечији грех је био бескрајно велик, а свако задовољење, које би човек могао дати, било би ограничено. За бескрајно велики грех требало је дати бескрајно велики от-

куп. То је могао да учини само Син Божији, Богочовек. Био је потребан један искупител ѡога ћемо моћи да подражавамо.

„Бог је тако заволео свет да је свог јединородног Сина дао, да свако — ко верује у Њега — не пропадне, него да има вечни живот” (Јн. 3 : 16). Безграницна божанска љубав према бунтовном грешнику учинила је да је Бог открио оно што је било нејасно и скривено у његовој мудrostи (Пс. 50 : 6). Одредио је начин на који ће божанска правда бити задовољена: преношењем нашег дуга на Божанску личност, при чему је наш Творац истовремено и наш Искупител. Тако Праведник предаје самога себе за неправедне, Безгрешан за грешнике, Бог за човека.

Марија рече: „Својом руком учини силу” (Лк. 1 : 51). Божија рука је његов Син. Ту руку Бог је са неба пружио да би подигао палог човека. Јубав није могла више учинити но што је тиме учињено.

Када је Исус Христос рођен испуниле су се у потпуности Исајине речи: „Роди нам се дете, даде нам се Син, којему је власт на плећима. Име му је: дивни, саветник, Бог сиљни, отац вечни, кнез који доноси мир” (Ис. 9 : 6), личност која доноси есхатолошки мир свету и целокупној Божијој творевини. Зато му Црква пева: „Исаје ликуј, Ђјева заче и роди сина Емануила, Бога и човека”. Његово име Емануил исказује истину о двема природама Христовим, човечанској и божанској („са нама” — „Бог”). Бог је стварно био са нама када се Христос сјединио са нашим телом и крвљу. „Како пак деца имају учешћа у крви и плоти, тако и он узе учешћа у томе, да смрћу обеснажи онога који има власт над смрћу, то јест ћавола, и да избави оне који су страхујући од смрти целог живота били у ропству” (Јевр. 2 : 14—15).

И тако „када је дошла пунина времена, посла Бог свога Сина, рођеног од жене — да ми примимо усиновљење” (Гал. 4 : 4—5). Као што је посредством једне жене, Еве, грех ушао у човека, тако је требало да једна жена, Марија, помогне нашем искуплењу и спасењу. Господ је „погледао на понизност своје служитељке” (Лк. 1 : 48) и „велика дела учини јој Сил-

ни" (Лк. 1 : 49). Шта може бити веће него постати Мајка Божија? Како се Марија удостојила те изузетне части? Својим одлучним одговором на Божију милост и усвајањем Божије воље.

У људском животу синови наслеђују достојанство од својих родитеља. У овом случају је било другачије. Мајка је добила достојанство од свога Сина. Постала је небеска царица зато што је родила цара над царевима коме су се поклонили и сви анђели Божији (Јевр. 1 : 7, Пс. 96 : 7) и јавили витлејемским пастирима да се родио „Спаситељ у Давидовом граду, који је Христос Господ” (Лк. 2 : 11). Они су певали: „Слава Богу на висини и на земљи мир међу људима који су по Божијој воли” (Лк. 2 : 14). Жеља да виде божанско Дете довела је пастире до јасала. Ту су се уверили у истинитост примљеног откривења и тако постали први проповедници еванђеља у Израиљу. Ко год је чуо вест о Новорођенчету зачудио се, али Дете у јаслама није никог узбудило. Само је Марија у себи о свему размишљала.

Размишљајући о овом изузетном, изванредном и за људски род спасносном догађају апостол Павле изражава своје усхићење овим речима: „Нека је благословен Бог и Отац Господа нашега Исуса Христа, који нас је у Христу благословио сваким духовним благословом на небесима, јер нас је у Њему изабрао пре створења света да будемо свети и непорочни пред њим... да нас Христовим посредством усии” (Еф. 1 : 3—5).

Ко се сједини са Христом налази се у новом и посебном односу са Богом, Христовим Оцем, који је захваљујући Христу и наш Отац. „Бог који је рекао да светлост засветли из tame, он је засветлио у нашим срцима, да ми будемо просвећени познањем славе Божије у лицу Исуса Христа” (2. Кор. 4 : 6).

Бог нас је у Христу благословио и на тај начин показао своју неизмерну љубав и доброту, која је извор свих његових дарова. Божији благослов обухвата све што је Бог учинио за спасење света посредством Исуса Христа. У Њему смо ми добили синовство, опроштај грехова и ослобођење од беде у коју смо својом кривицом пали. Овако велика и неизмерна добра, божански и величанствени дарови, испуњавају нашу душу захвалношћу, која нас подстиче да се придружимо хору светих анђела и запевамо: „Слава Богу на висини и на земљи мир међу људима који су по Божијој воли”.

о. Драгослав М. Степковић

Са Христом или против Њега

Историја овога света дели се на Стари и Нови завет. Време до Христа је Стари, а време после Христа Нови завет. Христос је централна личност историје, који је, Својим доласком, поделио време и повукао границе између Старог и Новог завета.

Цео Стари завет је припрема за Нови; припрема за Онога чијим ће рођењем почети Нови завет. Зато свети Божи људи, просвећени Духом Светим, проричу долазак Месије на Земљу, који ће донети спасење свима; јер су до Христовог доласка људи ходили „по тами и у сенци смрти”. Христос је Својим Рођењем у таквој људској тами греха, Својом појавом, засијао као Сунце, јер греха не беше на Њему, „нити се нађе превара у устима Његовим” (Ис. 53 : 9).

А кад се Спаситељ појавио међу људима, једни су Га дочекали са радошћу и љубављу, други са страхом и мржњом. Једни су му искрено отворили срца и примили Га као најдражег, други су затварали уши и срца пред Њим. Једни су у Њему препознали свога највећег Пријатеља, а други су у Њему видели свога највећег противника.

Но, као што је Христов долазак поделио историју света на време до Христа и време после Христа, свет и људи поделише се за и против Христа. Сва подела започела је још у оном тренутку када је Богомладенац Христос био положен у витлејемске јасле. Јер, с једне стране, анђели поздрављају песмом новорођеног Цара, а с друге стране — цар Ирод у Јерусалиму, побоја се за своје царство, — поби сву децу, од две године и испод две, у Витлејему и по свој окolini витлејемској. И диже се плач и јаук матера до небеса, јер се испуни

пророштво пророка Јеремије, које гласи: „Глас у Рами чу се, нарицање и плач велики; Рахиља плаче за децом својом, неће да се утеши за децом својом, јер их нема” (Јер. 31 : 15; Мт. 2 : 18).

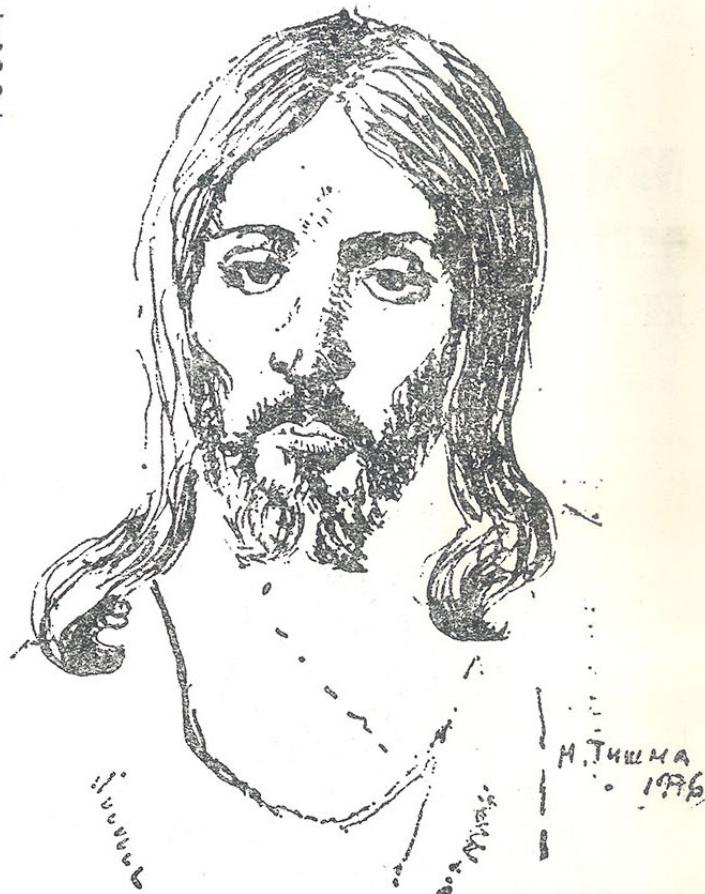
Од онда, од Витлејема, подела и борба за и против Христа, започета Његовим Рођењем, Његовом појавом у овоме свету, траје до дана данашњег. Јер у овоме свету води се стална борба између Бога и Ђавола, Добра и зла, Христа и Антихриста. У тој борби свако од нас мора се наћи или на једној или на другој страни. Ко није са Мном, против мене је, говори Господ (Мт. 12 : 30). Неутралан нико не може бити: ко није са Сином Божјим, он је са Његовим и својим непријатељем — Сатаном.

Борба се не може избеги нити се може у њој бити неутралан. Ово треба стално да имамо на уму и свакодневно да питамо себе и проверавамо на којој смо страни: Божјој или Сатаниној? Оне који мисле да истовремено могу бити на обе стране Господ Исус Христос је унапред упозорио и опоменуо: „Нико не може два господара служити: јер ће једнога mrzeti a другога љубити” (Мт. 6 : 24).

Срце човечје не може се поделити. Оно може припадати само једном: Богу или Сатани. Зато је Бог још од старозаветног человека затражио: „Сине, дај ми срце своје” (Приче 23 : 26). Он то и данас захтева од сваког человека. Зато је наша дужност да свакодневно проверавамо коме смо поклонили своје срце и ко у њему обитава. Оно никад није и не може бити празно — без станара: ако Бог није у њему, онда је Сатана. А то значи: или смо са Христом, или смо против Христа.

Лицемери ме поштују уснама, а срце је њихово далеко од мене! (Књ. прор. Исаје 29:13, Мт 15:8, Мк 7:6.) Неће ући у царство небеско сваки који ми говори: Господе, Господе, него ко извршије вољу Оца мого који је на небесима (Мт 7:21).

Зовете ме Учитељем,
а не покоравате ми се.
Зовете ме Путом,
а не идете мноме.
Зовете ме Животом,
а не желите ме.
Зовете ме Мудрим,
а не следујете ме.
Зовете ме Лепим,
а не волите ме.
Зовете ме Богатим,
а нећете ме.
Зовете ме Вечним,
а не тражите ме.
Зовете ме Љубљеним,
а не поверавате ми се.
Зовете ме Узвишеним,
а не служите ми.
Зовете ме Праведним,
а не бојите ме се.
Ако вас осудим,
не жалите се на мене!

Спаситељев лик
— цртеж о. Мирка
Тишме, 1976.

У овом свету и животу постоје два табора: табор богоносца и табор богоборца. Разлика је међу њима сваким даном све већа и израженија. А за нас је најважнији проблем да знамо, јасно и сигурно, у коме се од ова два тabora налазимо. Јесам ли у табору богоносца или богоборца; јесам ли с Христом или против Христа?

За свакога од нас питање је врло актуелно. Ако га до сада нисмо себи поставили, неопходно је да то још данас учинимо, и на њега дамо себи тачан одговор. Ако нисмо са Христом, онда смо против Њега, сећајући се Његових речи: „Ко није са Мном, против Мене је” (Мт. 12 : 30). Ако смо против Њега, онда нас чека иста судбина као и оних богоборца пре нас и Његова вечна осуда; јер ће нам Он, на крају живота и света, бити праведни Судија, усвојили Га ми или одбацили, били са Њим или против Њега.

У Свом Еванђељу Господ Исус Христос каже: „Мислите ли да сам ја дошао да донесем мир на земљу? Не, кажем вам, него раздор. Јер ће од сад петоро у једној кући бити раздјељени: троје против двоје, двоје против троје; отац против сина, и син против свога оца; мајка против своје кћери, и кћи против своје мајке; свекра против своје снахе, и снаха против своје свекре” (Лк. 12 : 51—53). — Узрок поделе и раздора међу љу-

дима биће у њиховом опредељењу за Бога или Сатану, Добро или зло. Светлост и тама не могу бити заједно. Људи су се поново нашли пред истим проблемом пред којим су били стављени наши прародитељи Адам и Ева. О тој прастарој дилеми, која је била и остаје увек актуелна за сваког человека, сазнајемо из књиге Исуса сина Сирахова, у којој пише: „Бог је у почетку створио человека, и препустио га у руке његове свести. Ако хоћеш, ти ћеш чувати заповести (моје); да будеш веран, зависи од твоје добре воље. Пред тобом су стављени ватра и вода, на коју страну будеш! хтео можеш пружити руку своју. Пред људима су живот и смрт, шта ко буде изабрао даће му се (Премудрости 15 : 14—17).

Као што нам је познато — први људи су изабрали смрт. Син Божји дошао је на земљу да исправи погрешку наших прародитеља. Он је позвао све људе свих времена, и непрестано их зове преко своје Цркве, да се поново определе, овога пута за вечношт. Он је дошао на земљу и започео борбу против зла у свету, а у циљу ослобођења человека од робовања Сатани, греху и смрти. Он позива све људе да му се пријдруже: „Ходите к Мени сви уморни и натоварени, и ја ћу вас одморити. Узмите јарам мој на себе и научите се од мене јер сам ја кратак и смеран у срцу; и наћи ћете од-

мор душама вашим. Јер је јарам мој благ и бреме је моје лако... Ко хоће за мном да иде нека се одрекне себе и узме крст свој и за мном нека пође. Јер ко хоће живот свој да сачува, изгубиће га; а ко изгуби живот свој мене ради и еванђеља ради, сачуваће га. Јер каква је корист човеку да задобије сав свет, ако изгуби душу своју. Јер шта ће човек дати у замену за душу своју?... Ко није са мном, против мене је, и ко не сабира са мном, растура... Који год призна мене пред људима, признаћу и ја њега пред Оцем својим који је на небесима. А ко се одрекне мене пред људима, одрећи ћу се и ја њега пред оцем својим који је на небесима” (Мат. 11 : 28—30, Мк. 8 : 34—37, Мт. 12 : 30, 10 : 32—33).

Спаситељев позив и став су врло јасни за све народе свих времена и узраста. — Радујмо се Његовом Рођењу; радујмо се Његовом доласку у овај свет; радујмо се што је међу на ма био и што је свагда са нама; радујмо се што је Својим Рођењем све наше патње узео на Себе, а све ради нас и ради нашег спасења.

Пођимо још данас, ако нисмо до сада, за Њим, јер је Он био и остао за свагда: једини прави Пут, неиспрни Живот, необорива Истина кроз векове.

Много жртава положио, много труда и мука издржао

ПОВОДОМ СТОГОДИШЊИЦЕ
ДОБИЈАЊА 1879. НЕЗАВИСНОСТИ
СРПСКЕ ЦРКВЕ У ОБНОВЉЕНОЈ
СРБИЈИ

Митрополит
Михаило Јовановић
снимак из времена
пре добијања
самосталности
Београдске
митрополије

Пошто је образована јака српска држава, Срби су у IX веку коначно примили хришћанство, које им је проповедано са Истока и Запада, на грчком и на латинском језику. На тај начин, на простору око река Саве, Дрине, Таре и Бојане, сукобљавали су се утицаји Цариграда и Рима на штету јединства Срба. Тако да се Немања определио за православље Срби су се, у својој моћној држави, и верски ујединили. Народну Српску цркву и у њој православље Свети Сава је препородио увођењем службе Божје на словенском језику, превођењем, писањем и ширењем књига на српско-словенском језику.

Свети Сава је схватио да Срби могу опстати и напредовати ако независно од спољних утицаја иду својим путем, ослањајући се на сопствене снаге. Због тога је издејствовао 1219. право аутокефалије — независност Српској архиепископији, на чије је чело дошао као архиепископ — први поглавар православне Цркве код Срба. Он је тада ударио тврде темеље црквеној организацији на целом простору Српске архиепископије. То је Српској цркви и српској држави у свим подухватима омогућавало заједничка настојања на одржавању и унапређивању свих Срба.

Када је српски народ својом снагом подигао величанствену моћну државу, прогласио ју је 1346. царевином, а Цркву Патријаршијом. Од тада, Патријаршија је наставила унапређивање православља које је Свети Сава заогрнуо српским особинама и идеалима.

Међутим, у тешкој, и без помоћи са стране, борби с Турцима, који су своју освајачку најезду вршили мачем и огњем противу државе и хришћанства, Србија је, бранећи себе и хришћанство, изгубила 1459. самосталност. По доласку Турака у српске земље почело је и разарање организације Српске цркве. И поред тога, она је настојала да замени државу и била је водећа снага народа у борби за његов опстанак, опстанак његове вере и културе. У току те борбе, Макарије Соколовић је успео да 1557. дође на српски патријаршијски престо и да успостави редовно стање у Патријаршији. Због буна и устанака Срба, то стање је 1766. нарушено када је насиљно турска власт Српску патријаршију подчинила Цариградској патријаршији, која је то прихватила иако је тај акт био неканонски-незаконит и наметнут силом државне власти.

И поред тога, српски манастири и цркве нису престајали да, поред слу-

жбе Богу, служе српском народу, да раде на његовом моралном, умном и народном одржавању. У њима су одржавани сабори и црквене славе, на којима је окупљеном народу гусла, уз звуке струна на гуслама, држао часове из народне историје, а народни прваци се договарали о народним стварима и борби за ослобођење. Светићенство оба реда су у томе предњачили, и најчешће су стајали на челу народних подухвата у борби „за крст, часни и слободу златну”. Народ је свесрдно помагао своју Цркву, а светићенство му је ту помоћ узвраћало радом на одржавању народне свести да би се одржало у вери и народности.

Када је 1804. у Шумадији под Карађорђем поведена борба за ослобођење Срба уздрмана је Европска Турска, због чега се кроз наредних сто и нешто више година распала. У време тога устанка, у Београдском пашалуку било је 1.806 села, у којима је било 278 порушених цркви, а само 156 у којима је служено. Тада, као и од устанка 1815. под кнезом Милошем, Срби су настојали да цркве обнове и нове подигну, да установе ред у Цркви и доведу епископе српске народности на чело управе, јер је у Обновљеној Србији Српска црква била у зависности од Васељенског патријарха и Цариградске патријаршије, одакле су слати Грци за владике.

Пошто је Турска била присиљена да Обновљеној Србији хатишерифом 1830. призна државну аутономију, српске власти су настојале да се и положај Православне цркве саобрази државном и политичком стању. Почетком септембра 1830, Цариградски патријарх се сложио са овим, па су Срби изабрали за будућег Митрополита Мелентија Павловића (1830—1833), архимандрита манастира Враћевшице, за Епископа ужишког Никифора, архимандрита манастира Сретења, и за Епископа шабачког Герасима, архимандрита манастира Благовештења. Због Патријархово одговарања у преговорима ско новчаних давања Патријаршији, тек су јула 1831. у Цариграду хиротонисани за митрополита Мелентије и за епископа Никифора, а акт о установљењу црквене аутономије потписан је септембра исте године. Према томе акту, Београдски епископ добио је право да се зове Митрополит београдски и целе Србије, и био је обавезан за време службе спомињати Патријарха. Осим тога морао је за избор плаћати Патријаршији по 300 дуката, после чега је добијао потврду избора. Канонско уређење односа Београдске митрополије с Цариградском

Зграда Београдске митрополије преко пута Саборне цркве; на њеном месту саграђена је данашња зграда Српске патријаршије

патријаршијом обављено је тек у јануару 1832, када је и проглашена црквена аутономија у Обновљеној Србији. Овај уговор је допуњен 17. јула 1836. када су Србији присаједињени шест округа, и када је одређена сума коју је Србија имала да сваке године плаћа Патријаршији.

Ово стање остало је непромењено све до 1879. За то време, на организовању и унапређењу Београдске митрополије нарочито је допринео митрополит Петар Јовановић (1833—1859), који је поред осталог 1836. отворио у Београду Богословију у којој су се школовали и учитељи све до оснивања учитељске школе 1872, а нарочито митрополит Михаило Јовановић (1859—1898). У његово време црквена организација је служила за главну везу између Кнежевине Србије и неослобођених Срба. Држава је иза ње радила на ослобођењу не само свих Срба већ и осталих Југословена. Она је ван граница преко Цркве ширila просвету и припремала оружане покрете. Овом акцијом у Цркви је руководио митрополит Михаило, врсни теолог, који је имао узвишене људске и народне особине.

Митрополит Михаило је активно помагао ослободилачке акције, после којих је 1878. на Берлинском конгресу призната Обновљеној Србији пуну независност. Она је тек тада прекинула везу с Турском и постала сувремена држава. Успостављањем државе

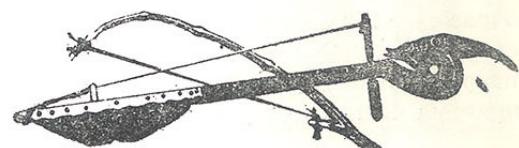
не независности створени су услови да и Београдска митрополија тражи признање свог права аутокефалије, тј. да јој Цариградска патријаршија, којој је Обновљена Србија плаћала годишње 9.000 гроша, измени положај, и место аутономије призна аутокефалност (самосталност). Благодарећи патријарху Јоакиму III, који је био пријатељ Словена, аутокефалија је брзо добијена. Том приликом, Цариградска патријаршија показала се према Србима далеко попустљивија и издашија но према ма којој другој Цркви у сличним случајевима.

Сагласност за самосталност донета је 20. октобра 1879. У образложењу те одлуке се каже: Пошто је Кнежевина Србија увећана и добила потпуну самосталност и независност, и пошто је митрополит Михаило, у име клира и народа, молио да се донесе одлука о аутокефалности, решено је да у Кнежевини Србији „буде канонички самостална, независна и самуправна“ православна Црква и да на њеном челу стоји „архиепископ београдски и целе Србије“.

У писму од 29. јануара 1880, митрополит Михаило се захвалио Патријарху „за ову доброту, олакшицу и правичност према нама и народу нашеј, који је много жртава положио, много труда и мука издржао да оставари своју слободу и независну државу“.

„Ако заборавим тебе, Јерусалиме,
нека се осуши десница моја,
нека ми језик за испица прионе,
ако икада сметнем спомен твој,
ако не ставим Јерусалим
сврх сваке радости своје!“

(Псалам 137:5—6.)

Миша Маринковић

Проповед наших дана кроз песму

СВЕШТЕНИЧКИ ХОР СРПСКЕ
ПРАВОСЛАВНЕ ЕПАРХИЈЕ
ШУМАДИЈСКЕ „СВЕТИ САВА“

Како својеврстан вид изражавања човекових осећања певање од давнина заузима посебо место у Цркви. Посебно у нашој Православној цркви, где је хорско певање развијано, неговано и чувано као непроцењиво благо. И баш на нашем тлу зазвучали су пре 186 година први акорди духовне и хорске музике уопште на Балкану. Било је то „Српско црквено певачко друштво“ из Панчева, за којим по старини не заостаје ни „Прво београдско певачко друштво“.

Сваки град, варошица, па и село, имали су некада своја црквена певачка друштва. А данас у овом нашем искричавом времену као да је све мање времена за оно што је у вези са Богом, са Црквом, са лепотом богослужења, тако да се све то одразило и на нашој духовној хорској музики. Сви налазе неке (Богу неприхватљиве) разлоге а у нашим црквама често се чују само одјеци

песме већ давно испеване и отпеване и славе давно прослављене; опоменимо се да је последњи час да пренемо и погледамо у ком то времену живимо и шта то време тражи од нас!

Свештенство Српске православне епархије шумадијске, на челу са својим Владиком, преосвећеним господином др Савом, познавајући знаке времена у коме живи и пастирствује, одлучило је да оповргне оне гласове који злобно довикују да је Цркви одзвонило. Окупили су се шумадијски свештеници око свога Владике и одлучују да оснују свој, свештенички хор, да тако и певајући проповедају једину и праву Истину и да заједно са анђелским хоровима светкују: „С нами Бог разумјејте јазици и покарјајтесја, јако с нами Бог!“

И одмах ту, на почетку, знали су да ће вера у Победоца пакла и одушевљење и љубав према црквеној песми бити звезда водила, јер потребне су велике и несебичне жртве да би се све то остварило. Но, апостоли наши њици, знајући да у животу ишта не бива без жртве, остали су чврсти при својој одлуци. Први задатак је био наћи диригента, али не само човека музичара, него уједно и теолога. Велики пријатељ наше Цркве, познати музиколог г. др Димитрије Стевановић, из Београда, притео је хору у помоћ и хор је ускоро добио диригента. То је **Милош Весин**, студент теологије из Новог Сада, који је одушевљен идејом о оснивању свештеничког хора у Крагујевцу, без двоумљења прихватио понуду и убрзо после тога, средином јануара месеца

1978. године, хор је почeo да живи, ради, дакле — постоји. Одмах је набављено и све оно без чега један хор не може (инструмент, ноте и др.). Хор је изабрао управу, хорску славу, Светога Саву, тако да је само непуних месец дана прошло од идеје о оснивању хора до прве пробе. Хор се окупља на пробе уторком, а некада и петком. Ово се истиче да би се нагласила велика покртвованост чланова хора, од којих неки преваљују и по 150 км у једном правцу да би дошли на пробу. По завршеној проби пред њима су: умор, опасна ноћна вожња, а зими и снег и поледица, једном речју опасност на путу. Но, све то није била и, ако Бог да, неће бити препрека да хор редовно долази на своје пробе. Први циљ је био што пре спремити духовни концерт и наступити. И после заиста кратког времена, после рада од седам месеци (хор је од половине јула до половине месеца октобра имао распуст) све је било спремно да се запева у славу Божију и рода свог.

Како место првог духовног концерта одређена је Саборна црква у Светозареву (јер се Саборна црква у Крагујевцу налази у припреми за живописање) а датум — 19. новембар.

Све припреме за концерт извршене су на време и онако како то захтевају услови концертног извођења и атмосфере која у цркви мора да остане ненарушена. Одштампани су плакати који су широм Шумадијске епархије, па и у другим крајевима, позивали светосавска чеда на први духовни концерт шумадијског свештенства.

После дугог ишчекивања дошао је и тај дан. Народ је већ у поподневним часовима почео да стиже у Светозарево. Због великог интересовања за концерт, црквене општине из Крагујевца и Аранђеловца организовале су заједнички одлазак верника посебним аутобусима. Међу присутним народом био је и велики број гостију из Београда, Тополе, Младеновца, Зајечара, Краљева, Врања, Ниша и других места. Они који нису могли да стану у храм, а и на њих се мислило, слушали су концерт преко звучника. Тачно у 16 часова са северних и јужних двери Саборне цркве изашао је и стао испред иконостаса хор, да би за који тренутак промогласним **Тон деспотин** поздравио улазак петорице архијереја: шумадијског г. др Саве, жичког г. Стефана, нишког г. Иринеја, тимочког г. Милутина и врањског г. Доментијана.

Епископ шумадијски Сава, као покровитељ и председник хора обраћао се на почетку свима присутним, изразивши своју благодарност Господу, нагласивши велико одушевљење и пожртвовање свештеника-певача, које је награђено, ево, пуном црквом са три препуне галерије. Све је то доказ вере у васкрслог Христа Кога хор свештеника песмом велича и слави.

На програму су била дела руских и српских композитора: Кедроф — **Отче наш**, Станковић — **Достојно јест...**, Давидовски — **Ниње отпуштајеши** (бас соло), Ведељ — **Разбојника благоразумнага**, Бајић — **Свјатиј Боже**, Рудиков — **Херувимска песма**, непознати аутор — **Дефте лаи**,

Фатејев — **О пресладкиј и всесчедриј Исусе**, непознати аутор — **Блажен муж** (Головићник), Лаврскоје — **Хвалите имја Господње**, Бортњански — **Многаја љета**.

У средини концерта произнео је веома упечатљиву проповед Епископ жички г. Стефан. Концерт је вешто замишљен и изведен. Наиме, одступило се мало од уобичајеног поступка да се на концерту само пева. **Свакој композицији претходио је одговарајући библијски, литургички или неки други текст**, који се односио на оно о чему та композиција говори. Текстове су с пуно духа говорили чланови Верског добротворног старатељства из Крагујевца.

Хор је, иако млађ, показао да су му познате форме музичког изражавања. Свака композиција је носила у себи како садржајну, тако и извршачку тежину и вредност. Као солиста је наступио г. **Бранислав Јатић**, млади солиста новосадске опере, који се својим певањем изванредно уклопио у целу атмосферу духовне музике и својим баршунастим и снажним басом одушевио све присутне. И његов удео је умногоме допринео целокупном успеху концерта. Као други солиста појавио се и сам диригент, **Милош Весин**, који је композицијом **Дефте лаи** (Ходите народи) све присутне вратио у давно прошле векове, на изворе духовне музике.

Веома импресивно је деловао монолог „**Чуј ме Боже...**” — А. Запјена (казивао М. Весин), у коме се говори о првом сусрету са Богом једног руског војника у II светском рату пред одлучујућу битку.

Слободно можемо рећи да је цео програм у потпуности успео. Све композиције, проповед, пропратни текстови и монолог слили су се у дивно сагласје речи, мелодије, ритма и боја, а све у славу Божију.

Концерту је присуствовао велики број свештеника, како из шумадијске тако и из осталих епархија, а светила нашега времена: монаси и монахиње, направили су својом појавом просто један венац иза наших архијереја.

Концерт је пратило и неколико музичких стручњака из: Крагујевца, Светозарева и Младеновца, који су се врло повољно изразили о ономе што су чули.

Црквена општина у Светозареву је за учеснике програма и госте приредила вечеру, у својим просторијама, за време које је присутне, у име општине и свештенства, поздравио свештеник о. Драгољуб Јовановић. Епископ Сава је, у своме отпоздраву, захвалио свима учесницима овог славља, до кога, како је рекао Владика, не би дошло да није било даровитог и одушевљеног диригента и пожртвованих певача, који су много труда уложили и многе километре превалили да би народу коме служе дали овакву духовну храну. Све у свему, била је то дивна потврда вере у Христа Победитеља и незaborавна манифестација православне и светосавске вере.

Пожелимо хору још много и много оваквих успешних наступа, јер је православна духовна музика својеврсна проповед наших дана.

ЖИВОПИСАЊЕ ДИВОСТИНА

У близини Крагујевца налази се манастир Дивостин, чија је црква, трећа по реду, сазидана по пројекту пок. проф. др Драг. Тадића недавно подигнута и посвећена Благовестима.

Уочи Крстовдана прошле године отпочело се са живописањем ове лепе цркве. Цркву живопише **јеромонах Данило**, сабрат манастира Прасквице, са својим помагачем. Сликарски радови су до сада завршени у олтару и у кубету.

НОВ КРСТОНОСАЦ У ШУМАДИЈИ

Св. архијерејски синод наше Цркве је недавно одликовао правом ношења напрсног крста **protoјереја Петра Петровића**, дугогодишњег пароха и старешину Караборђеве цркве у Тополи

и садашњег архијерејског намесника **опленачког**.

Ово високо одликовање предао је проти Петру Петровићу Преосвећени Епископ шумадијски Сава на архијерејској литургији у Саборној крагујевачкој цркви, 3. новембра 1978. године, уз пригодан говор и захвалио му се на његовој педесетогодишњој служби Српској цркви и њеном народу.

УСКОРО ИЗЛАЗИ ИЗ ШТАМПЕ НОВ ПРЕВОД ПСАЛТИРА

Крајем овог месеца у издању Епархије шумадијске излази **нов превод Псалтира**, са грчког језика, који је подељен на катизме и намењен је за богослужбену употребу. Псалтир је превео др **Емилијан Чарнић**, проф. Богословског факултета у Београду.

Ти

Узимаш ме у десницу и гњечиш,
као вајар кад припрема глину.
Али бол је тако јак
да ја занемим
и не могу
да Ти одвратим химном.

И скушење

Тресеш ме као војку
и просејаваш кроз сито
као пшеницу
да бих, кад паднем на земљу,
дала плод Теби по вољи.
Али, зашто ми ниси
допустио Господару,
да се нарадујем своме цвету?

Срећа

Двоје младих прилазе кући —
сунце титра на белом зиду.
— Ниси ми дао да будем сунце
у кући мага драгог.
Двоје младих улазе у кућу,
дете са осмехом пружи им руке.
— Ниси ми досудио
да дам плод моје љубави.
Узео си ми дом, драгог, срећу,
али не буним се, Господе,
јер кад си ми све узео,
дао си ми — Себе!

Јаблан

Хтела сам да будем граната
липа,
која шири своје грane над
земљом
да би пружила хлад үморним
и медом цвећа исцелила болне.
Али, нико не үзбра моје цвеће,
а грane ми се суше једна за
другом
и већ осећам —
претвараш ме у јаблан,
који се као свећа диже небу!

— Што је тврда земља Твоја,
Господе! —

кажу рањаве ноге.

— Што су хладни ветрови Твоји,
Боже мој! —

плачу үморне груди.

— Зашто си, Владико, дозволио
да зраци Твога сунца
пеку моје исушене усне? —
шапућу уста.

— Ето, извире жива вода
за тебе —
клекни и пиј!

Распеће

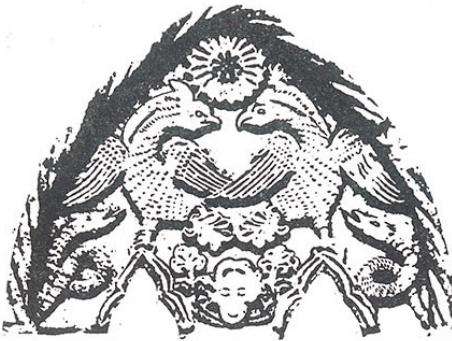
Господе, ево Ти руке моје
забиј, ако хоћеш, клин.
Господе, ево Ти ноге моје
забиј, ако хоћеш, клин.
Господе, ево Ти срце моје
зариј, ако хоћеш, нож.
А кад се све сврши, Господе —
смиљуј ми се!

Причест

Ево ме, долазим. Прими ме.
Дај ми Твоје ноге
да још корачам по земљи.
Дај ми Твоје руке
да их опет пружим браћи.
И дај ми Твоје срце —
да поново страдам.

Наше монахиње на духовном концерту у Светозареву

Наше нове манахиње

У близини Крагујевца налази се манастир Светог Николе — Грнчарица, који је из другог светског рата изашао као тешки рањеник. Остало је само црква, а око ње саме рушевине. Горе је прошао само манастир Благовештење код Страгара.

После опште обнове манастира Грнчарице, чију је цркву педесетих година живописао о свом трошку блажене успомене епископ шумадијски Валеријан, подигнута је у манастирском кругу зимска капела и посвећена св. великомученику Георгију. Овогодишња слава, Обновљење храма св. Георгија (16. новембра), жељно се очекивала. На бденију уочи славе три искушенице, које су као мала деца дошли у манастир, требало је да сада приме монашки постриг и своје животе посвете слатком Жениху својих душа.

Бденије уочи Бурђица служио је владика Сава. У цркви се очекује свечани и потресни момент привођења искушеница царским дверима где треба да одбаце старог човека.

Уз светлућање кандила и воштаних свећа, и уз миомирис хиландарског тамјана, Владика врши чин монашења, чин који неки свети оци убрајају у свете тајне. Од Милице постаје Христосија, од Јелене — Филонила, а од Душанке — Воскресија. Те свештене вечери Грнчарица, а са њоме цела наша Црква, доби три младе монахиње које од детињства приглишиле Христа и принесоше му подвите своје младости. После прочитаног еванђеља Владика их је топло поздравио и, између осталог, рекао им:

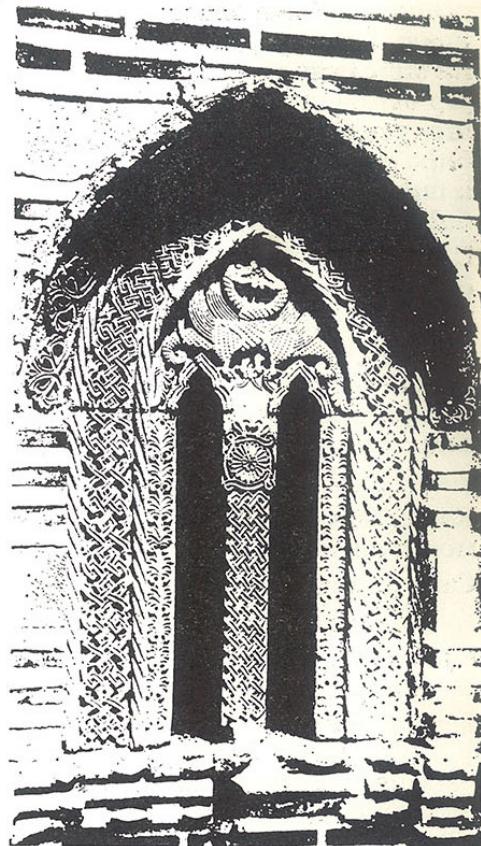
„Вечерас је Господ отворио своје очинско наручје да у њега прими три нове монахиње наше Цркве. Тиме је Господ повећао једино и највеће имење које данас Српска црква има. Православна црква цветала је у својој историји у време када је имала бројно монаштво, мушки и женски.

Монаштво нам је дало љубав пре ма Псалтиру, који је, како каже, св. Јован Златоуст, на „нашим скуповима први, средњи и последњи“. Монаштво нам је дало Типик по коме служимо величанствена богослужења Православне цркве и по коме живимо, јер се не нађе до данас ниједан типик за парохијске цркве. Монаштво нам је дало манастире широм земљинога шара. Монаштво нам је дало неустрашиве борце у чувању чисте православне вере.

Да није било монаштва не би било преподобног Андреја Критског и његовог ненадмашног великог канона. Да није било монаштва не би било Св. Јована Дамаскина, Косме Мелода, Саваита, Студита и Јерусалимита. Да није било племените, побожне и обра зоване монахиње Касије, која је тежила да буде уврштена у ред мудрих дјева, ми бисмо данас били без оних њених дивних стихира које имају почасно место у црквеном песништву.

Из једне старе пословице сазнајемо да су „анђели светлост монаси ма, а монаси су светлост свету“. Нека би Бог дао да и вас три, заједно са осталим сестринством ове обитељи, будете светлост која ће осветљавати не само ваше животне стазе, већ и свих оних који Христа траже у овом манастиру“.

На сликама:
мотиви са каленићких прозора

Тома Кемпијски

О манастирском животу

Ако хоћеш да са другима живиш у миру и у слози, треба да научиш са владати себе у многим стварима.

Није мала ствар животи у манастиру или у братству, а никад не дати повода тужби, и истрајати верно до смрти.

Благо ономе ко ту свето поживи и срећно сконча!

Ако хоћеш да се учвршиш и да напредујеш у добру, сматрај се изгнаником и странцем на земљи.

Ако хоћеш да живиш као монах, мораш постати неразуман у очима света, Христа ради! (I Кор. 4 : 10).

Раса и пострижене главе мало значе; промена живота и потпуно умртвљење страсти чине правог монаха.

Онај који тражи што друго, а не само Бога и спасење своје душе, нахи ће само муку и тугу.

Ни онај неће моћи дugo остати у миру, који се не потруди да буде по следњи од свих и потчињен свима.

Дошао си да служиш, а не да господариш; знај да си позван да трпиш и да радиш, а не да ленствујеш или да проводиш празне разговоре.

Свде се људи кушају као злато у ватри.

Овде нико не може животи, ако се не покори свим срцем, Бога ради.

„Они су добили власт
какву Бог није дао
ни аиђелима ни арханђелима;
јер овима није речено:
што свежете на земљи
биће свезано на небу
и што разрешите
биће разрешено!

Шта им је иначе дао,
осим сву небеску моћ?

Којима опростите грехе —
вели Он,
опостиће им се,
и којима задржите,
задржаће се!

(Еванђеље по Јовану 20:23.)

**Каква би власт
могла бити већа од ове?**

Сав суд даде Отац Сину

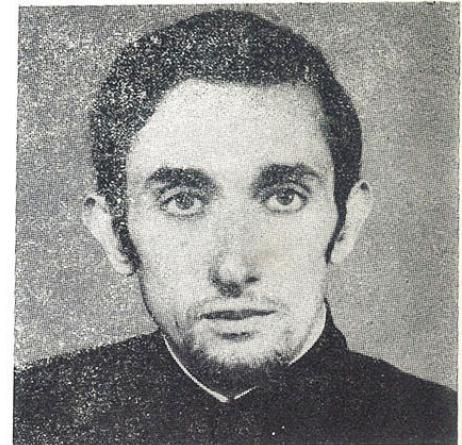
(Еванђеље по Јовану 5:22.)

а ја видим
да га Син свега
предаје овима”.

(Св. Јован Златоуст,
Шест књига о свештенству,
глава 5.)

Јеромонах о. Јаков (Миљковић), р.
1935. у Дубници, рукоположен у чин
јеромон. 2. XI 1977, сабрат ман. Јо-
шанице

о. Љубиша Јевтић, р. 16. IX 1951. у
Доњем Крчину, рукоположен 16. III
1977, парох у Наталинцима

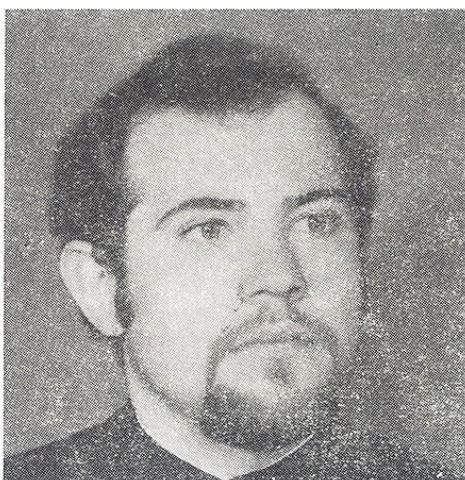
Нови свештеници у Шумадији

ДАЈ СВОИМ СЛУЖИТЕЉИМА
ДА ПОТПУНО СЛОБОДНО
ОБЈАВЉУЈУ ТВОЈУ РЕЧ,
ПРУЖАЈ ПРИ ТОМ
СВОЈУ РУКУ ...

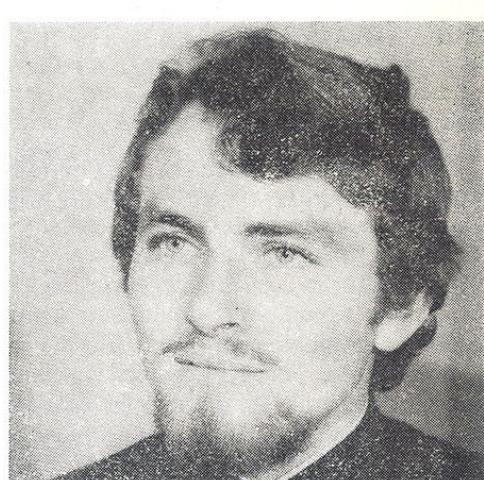
(Дела апостолска 4:29—30.)

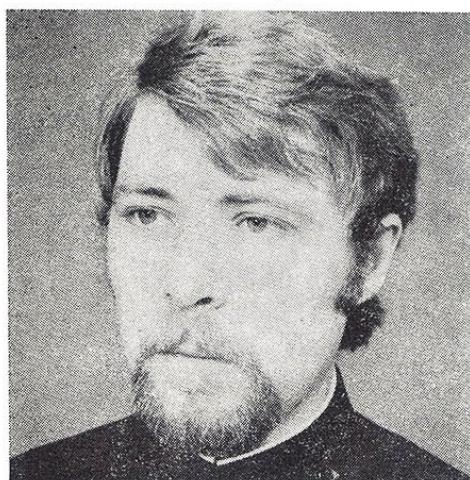
о. Миодраг Матић, р. 5. IX 1954. у
Варварину, рукоположен 11. XII 1977,
парох винорачки у Светозареву

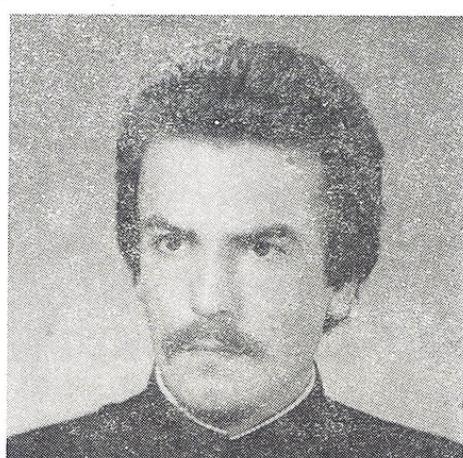
о. Драгиша Савић, р. 1956. у Преби-
долу, рукоположен 12. XII 1977, па-
рох I селевачки

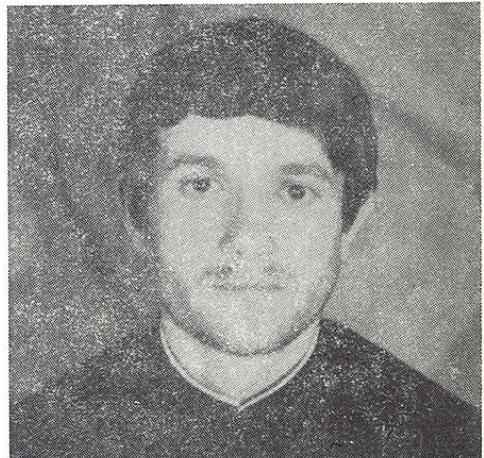
о. Милишав Симић, р. 7. V 1955. у Јо-
шеви, рукоположен 2. I 1978, парох у
Орашију

о. Живомир Попадић, р. 28. III 1955.
у В. Лапову, рукоположен 12. III 1978,
парох I рачански у Рачи Крагујевач-
кој

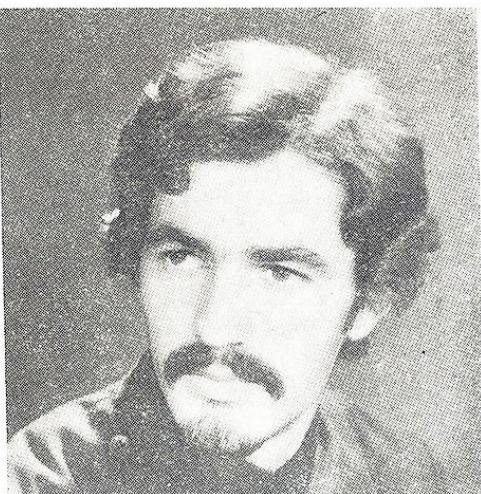
о. Станко Милосављевић, р. 8. II 1952.
у Марковцу, рукоположен 19. III 1978,
парох стојнички у Марковцу

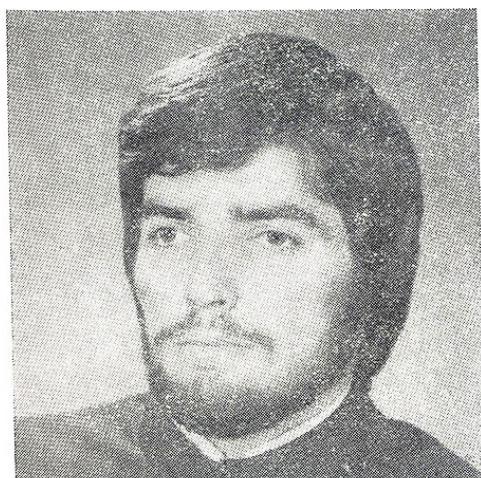
о. Милорад Живковић, р. 10. IX 1954.
у Чибутковици, рукоположен 10. VII
1978, парох у Вреоцима

Епископ Сава са новим богословима

о. Милован Михајловић, р. 9. X 1954. у Грађевини, рукоположен 31. VII 1978., парох влакчански

о. Ненад Савић, рукоположен 4. X 1978., парох сиоковачки

Нови богослови Шумадијске епархије

Одмах после устоличења за Епископа шумадијског Преосвећени владика Сава је кренуо у народ, обиласеши цркве и свештенике. Свуда по намесништвима одржава братске састанке са свештенством — интересујући се о стању Цркве на терену. Свуда служи и проповеда живу Реч Божју, бринући, на првом месту, о свештеничком кадру и његовом подмлатку. Зато подстиче све свештенике у Епархији, да из својих парохија упуте подобне кандидате у богословију. А и сам Владика, где год у Епархији служи, он проповеда и позива народ да своју децу шаљу у богословију, јер нашој Цркви још недостаје око 1000 свештеника, па се у многим храмовима служба Божја не служи — јер свештеника нема.

Подстицај Епископа уродио је плодом — Шумадијска епархија примила је у 1978. години осамнаест редовних и два ванредна кандидата.

У недељу 13. августа био је пријем нових богослова за Епархију шумадијску.

У крагујевачкој Саборној цркви Владика је на литургији говорио о

старозаветној Цркви и њеном свештенству, а затим о новозаветној Цркви и о улоги новозаветног свештеника. Говорећи да је овај дан — дан радости за Шумадијску епархију, Преосвећени је призвао Божји благослов на нове кандидате који полазе у једну школу где ће, изучавајући науку Божју, оспособити себе за апостоле Српског народа, који је жедан науке Божје па их зато жељно очекује. На крају Владика је призвао Божји благослов и на њихове родитеље, који своју децу Богу и својој Цркви посвећују, а на службу и спасење свога рода.

И тако су, њих двадесеторица укупно, кренули једни у Београд, други у Карловце, а трећи за Призрен у богословију, да се припремају шуних пет година, да се наоружају животом Речју Божјом, да би свету проповедали и сведочили Христа. На њиховом путу биће искушења; јер тиме овај свет обилује. Молимо се Господу да се њихово срце не уплаши, и да Он буде с њима у све дане њихових живота.

Трећи екуменски симпозијум

Шумадијска епархија бележи у 1978. години један врло значајн догађај на своме подручју, који је од оштег значаја. Богословски факултет Српске православне цркве, а у сарадњи са Богословским факултетима из Загреба и Љубљане, организовао је у времену од 12—15. октобра 1978. годи-

не, у Аранђеловцу, III међуфакултетски екуменски симпозијум на тему: „ЦРКВА У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ”. I Симпозијум који је организовао Богословски факултет Љубљана—Марибор, одржан је 1974. године, у Марибору. II је одржан у Ловрану 1976. године, а организовао га је Богословски факултет из Загреба.

На Симпозијуму је било преко десет учесника. Поред професора и студената трију поменутих факултета, присуствовали су, као гости, и представници осталих богословских факултета, као и представници православних и римокатоличких богословија.

За све време трајања Симпозијума, присуствовао је, Његово Преосвештенство епископ шумадијски др Сава и Словачки евангелистички епископ др Јурај Струхарик.

Симпозијум је отпочео свој рад призивом Светога Духа; богослужење је обавио епископ Сава у цркви св. арханђела Гаврила у Аранђеловцу, на народном језику, што је на све присутне оставило изванредан утисак.

Симпозијум је отворио и присутне поздравио проф. др Чедомир Драшко-

вић, декан Богословског факултета СПЦ у Београду. Присутне су поздравили и зажелели плодан рад и успех Епископ шумадијски др Сава, др Векослав Грмић, бискуп из Марибора и др Јурај Струхарик, бискуп Словачке евангеличке цркве из Новог Сада. Професор др Драшковић је прочитао поздравни телеграм монсињора Јосипа Павлишића, Надбискупа ријечко-сельског, који је био домаћин II екуменског симпозијума у Ловрану 1976. године, а кога је организовао римокатолички Богословски факултета из Загреба.

Телеграм је послао и Патријарх српски г. Герман.

Рад Симпозијума сачињавала су три реферата, и то:

1. „Хришћанско схватање јединства и међусобна зависност человека и света” (Предавач: професор др Векослав Грмић, Љубљана—Марибор);

2. „Хришћанин у два света” (Предавач: професор др Димитрије Димитријевић, Београд), и

3. „Екуменски покрет и токови у савременом свету” (Предавач: професор др Томислав Шаги-Бунић, Загреб).

За време симпозијума у дворани Старог здања у Аранђеловцу

Уз сва три реферата одржани су корефери.

На крају су учесници Симпозијума предложили да се овакав скуп одржи кроз две године у Словенији, у организацији Теолошког факултета у Љубљани, а на тему: „Духовни живот на нашем телу”.

У недељу, 15. октобра, Његово Преосвештенство Господин др Сава служио је архијерејску литургију уз саслужење четворице свештеника и једног ћакона. На литургији је проповедао проф. др Ч. Драшковић.

Из Аранђеловца учесници су пошли у посету Тополи и Опленцу. После разгледања Опленца и Караборђеве цркве у Тополи, гости су кренули за Шумарице у Крагујевац, где је на хумкама стрељаних ћака епископ Сава извршио помен, а у хотелу „Шумарице”, за све учеснике Симпозијума, председник Комисије СИВ-а за односе са верским заједницама и члан СИВ-а др Александар Фира, приредио је пријем-коктел.

Из Шумарица, по програму, пут је водио за манастир Каленић. Пролазећи кроз заталасану Шумадију, богати Левач, стигли смо у Каленић, у тај богати споменик средњевековне српске културе, чувен надалеко по лепоти своје архитектуре и уметничком богатству фресака. Све учеснике Симпозијума манастир Каленић је одушевио својим изгледом, јер су многи први пут били у њему. Вредно сестринство ове свете обитељи, на челу са игуманијом Еврраксијом, привредили су богато послужење у мана-

стирској порти, јер, нажалост, манастир нема такву просторију где би моглостати стотину особа. Када је, у току послужења, неко од учесника изразио жељу да види манастирску ризницу и библиотеку, одговорено је да манастир нема ни ризнице ни библиотеке.

Огромни манастирски конак, пред самим манастирским храмом, није у власништву манастира — национализован је пре тридесет година, и до дана данашњег није враћен, иако је било више пута и молби и интервенција.

Посетом манастиру Каленићу испуњена је последња тачка програма коју су организатори III екуменског симпозијума били предвидели.

О раду Симпозијума писала је дневна штампа, затим „Православље”, „Глас Концила”, „Благовест”....

Лист „Благовест”, који издаје Београдска надбискупija, износи у свом децембарском броју, један детаљ са овога Симпозијума, где се каже да је један од присутних у приватном разговору, у току паузе, сасвим добро намерно, приметио да је на овом склупту еминентних теолога падала у очи једна необична чињеница: док су професори Православног факултета и богословских школа, и сва свештена лица, били сви, за све време Симпозијума, у мантијама, многи са црвеним појасевима, дотле су „на другој страни огромна већина католичких теолога били у цивилу, с јраватама, без икаквог знака припадности свештеничком сталежу. Будући да је то

теолошки, иако екуменски, симпозијум, и да су сви знали о чему се ради и тко су учесници, већ због саме презентације је требало наступити свештенички. А и колегијалност према домаћима тражила је да се и гости јавно покажу тко и што су. Није било потребно да наступају у таларима (мантијама), али требало је ипак имати свештеничко „обележје” (колар свештенички оковратник или прслук). Треба наиме истаћи да никада нитко, ни у најмодернијем хотелу у Аранђеловцу, где су сви учесници били смештени, ни у старијем хотелу, где су била предавања са разговорима, ни од персонала ни од оних на лечењу, а ни од народа на улици, није било због присутности толиког броја свешеника (напосе су били свима сви уочљиви на путу кроз град у цркву и натраг) никад никаквих непријатних, још мање непријатељских, опаски-дабацивања”.

Дотични добронамерник је завршио своју опаску: „Имам утисак да се ови католички теолози стиде своје припадности свештеништву и служби на богословским школама, или да се, иако без икаквог разлога, плаше појавити се у некатоличкој средини — као сведоци своје црквене и верске припадности, иако су се могли уверити да је српски православни народ у том погледу, у екуменском погледу, далеко напредовао. И униформом се сведочи екуменска отвореност”. (Благовест, децембра 1978. Београд).

Драгослав М. Степковић

Божија реч живи

ПОЉСКА — Недавно је Библијско друштво у Пољској издало Библију у 10 000 примерака.

ЕЛ САЛВАДОР — У Ел Салвадору је у 200 000 примерака објављено специјално издање књиге „Живот Исусов”, која је растварена преко школа.

КЕНИЈА — Кенијско библијско друштво је објавило нов превод Библије на луо језику, којим говори 775 000 људи, у 15 000 примерака.

ИСТОЧНА ЕВРОПА — Више од пола милиона Библија је растварено у прошлјој години у Источној Европи (Чехословачка, Источна Немачка, Мађар-
с

ска и Југославија). У исто време је одштампано Еванђеље по Матеју, на албанском језику, у 15 000 примерака.

СУДАН — Прво издање Новог завета на шилук језику, који говори 120 000 душа у једној провинцији Судана, углавдало је света у 3 000 примерака.

КИНА — Библијско друштво Кине је објавило, у 20 000 примерака, књигу: „Исусе, ко си Ти?”. Књига је намењена младим људима који нису хришћани.

НИГЕРИЈА — По први пут се појавила Библија на исоко језику (којим говори 100 000 душа у овој земљи) у 5 000 примерака.

УГАНДА — Један продавац Библија у Уганди у року од седам минута прошао је у текстиљној фабрици 300 примерака Библије.

С.А.Д. — Рекорд, часопис америчког Библијског друштва, бр. 4 за 1978. годину саопштава да је у 1977. години у Америци растварено 114,238.716 Библија.

ЦАРИГРАДСКА ПАТРИЈАРШИЈА

Св. архијерејски синод Цариградске патријаршије изабрао је архимандрита Максима Агиогурсиса (1935), професора Духовне академије Светог Крста у Бруклајну, за викарног епископа диоклетијског, а архимандрита Антонија Гергијанакиса, старешину Саборне цркве у Монреалу, Квебек, Канада, за викарног епископа амиџиског. Обојица епископа ће бити на служби у Грчкој архиепископији у Америци, којом управља архиепископ Јаковос уз помоћ 12 викарних епископа, а која је под јуриздикцијом Ва-
селиенске Патријаршије.

Архиепископија у САД има Академију Светог Крста и Академију Светог Василија Великог, Јелински колеџ, 486 храмова и 512 активних свештеника.

Из епархијског летописа за 1978. годину

КРАГУЈЕВАЦ, 20. марта, одржан је сабор свештеника Шумадијске епархије. То је први скуп овакве врсте у овој епархији. На сабору, овом великом и значајном скупу, расправљана су и решавана многа питања из области црквеног живота, о подизању новог здања административног центра Епархије шумадијске, о свештеничком хору, о црквеној штампи, о покретању епархијског листа и другим текућим питањима.

5. јула Његово Преосвештенство Епископ шумадијски господин др Сава одржао је помен у Саборној цркви у Крагујевцу поводом 20-те годишњице смрти блаженопочившег Патријарха Викентија.

12. септембра свечано је прослављена прва слава свештеничког хора „Свети Сава” Епархије шумадијске, — Сабор српских светитеља, у Старој цркви у Крагујевцу. Његово Преосвештенство епископ Сава пререзао је славски колач а једно био је и први домаћин славе, као председник хора. У здравици, господин Епископ, је истакао велику улогу данашњег хора у токовима овога живота, говорио је о задацима који предстоје, о афирмацији хора ван Епархије шумадијске итд. Затим је истакао да веома цени жртву наших свештеника који долазе са периферија епархије, преко 120 километара, некада једном недељно а некада и два пута, на пробу хора.

КРЧИН, 9. априла, мноштво народа из ове парохије и околине, многоброжно свештенство и монаштво, иако је било кишне и хладноће, приредили су

веома свечан дочек Архијереју. На архијерејској литургији учествовало је више свештеника. Певале су монахије из манастира Грнчарице. У беседи господин Епископ позива народ да чува чистоћу православне вере, да се добро пазе секташтва.

МЛАДЕНОВАЦ, — 21. маја, Његово Преосвештенство епископ Сава, са свештенством и три ђакона, служио је архијерејску литургију у веома лепом храму овога града. На литургији певао је Хор младих из Београда. На крају је освећен новоподигнути и велиепитни звоник и црквени дом.

МАНАСТИР ДРАЧА, — 22. маја Преосвећени епископ Сава служио је архијерејску литургију на дан славе овога манастира.

8. новембра после архијерејске литургије освећен је нов манастирски конак са гостинским собама и радионицом за штрикање. Овој свечаности присуствовале су монахије и из других манастира ван наше епархије.

МАНАСТИР ЈОШАНИЦА, — 28. маја после св. архијерејске литургије, троносан је генерално обновљени храм уз велико учешће народа, свештенства и монаштва.

БЕЛОСАВЦИ, — 25. јуна Његово Преосвештенство епископ Сава са свештенством служио је литургију, хор из Београда је певао на литургији; присуствовао је многоброжни народ. За време ручка, чланови ПНХЗ из Крњева рецитовали су духовне рецитације.

МАНАСТИР РАЛЕТИНАЦ, — 12. јула, на Петровдан, свечано је прослављена манастирска слава. Сваке године народ се окупља око овог веома поштованог манастира у Левчу. И чланови ПНХЗ из разних крајева овде се састају. На свечаној архијерејској литургији настојатељица манастира Ралетинца, монахиња Харитина, произведена је у чин игуманије. После литургије освећен је нов, веома леп конак. Нов конак и црква необичне спољашњости, остављају веома пријатан и незaborаван утисак.

МАНАСТИР ТРЕСИЈЕ, — 26. јула на дан Св. архангела Гаврила, Епископ шумадијски господин Сава служио је литургију поводом славе овога манастира. Проповед у цркви одржао је др Жарко Гавrilović, свештеник, Певао је хор цркве Цара Константина и Јелене са Вождовца. Господин епископ пререзао је колач, одржао беседу многоброжном народу са Космаја и околине.

ГОРЊА САБАНТА, — 30. јула ова парохија прославила је своју црквену славу Св. великомученицу Марину. Архијерејску литургију служио је Епископ шумадијски господин Сава. После литије око храма, освећен је новоподигнути звоник и пререзан славски колач.

ТОЉЕВАЦ, — 6. августа Његово Преосвештенство Епископ шумадијски господин Сава посетио је ово мало место и служио је св. литургију. Место је мало, али мноштво народа из Левча и Темнића испунило је сав

простор црквене порте. Архијерејска литургија служена је на отвореном простору, испред цркве. Запажено је знатно присуство омладине и деце којима је господин Епископ делио иконице.

РЕКОВАЦ, — 29. августа на дан славе храма служена је св. архијерејска литургија, пререзан славски колач а затим је господин Епископ одржао беседу у којој позива родитеље да довођу своју децу у цркву, да их уче истинама наше вере, јер ће родитељи одговарати на Страшном суду за своју децу.

РАЧА (КРАГУЈЕВАЧКА), — 3. септембра Његово Преосвештенство господин Епископ служио је у овој варошици свету архијерејску литургију са бројним свештенистvом. У беседи истакао је да хришћанин мора да буде врућ а не млак; да се морамо трудити да наше цркве испунимо; да будемо ревноснији од секташа.

ОРАШЈЕ (ТЕМНИЋ), — 11. септембра многобројни народ из места и околине сакупио се тога дана код овога храма, који је посвећен Св. Јовану Крститељу, који је у великом поштовању у том крају, да свечано дочека Архијереја. Колона аутомобила, на 10 километара од Орашја, са великим исплетеним венцем кога девојке одевене у народне ношње стављају на аутомобил Архијереја, креће свечано кроз долину Каленићке реке, пролазећи кроз села овог живописног краја и улази у дуги ред сакупљеног народа који са обе стране пута чека свога

Епископа. Архијерејска литургија је на отвореном простору испред цркве. Сва је порта испуњена. И терасе су пуне. Епископ одлази на узвишену степениште и држи беседу окупљеном народу. Прате га шест служашчих свештеника и протођакон. Сви у новим одједама. Девојке у народним ношњама. Невероватно леп призор. Народ у току целога дана улази у храм и целива иконе. Тако је до касно увече.

ВЕЛИКА ИВАНЧА, — 17. септембра освећена је новоподигнута црква у овом месту посвећена Св. великомученику Димитрију. На свечаној архијерејској литургији певао је Хор младих из Београда. Епископ шумадијски господин Сава похвалио је управу црквене општине у В. Иванчи и поделио грамате признања и похвалнице. После св. литургије господин Епископ обавио је прво венчање, венчање Драгана и Зориће Милованчевић из Тополе, у новоосвећеној цркви. После службе и ручка настављено је народно весеље — народне игре из Шумадије.

МАЛО КРЧМАРЕ, — 21. септембра у овом месту служена је архијерејска литургија на дан храмовне славе. Господин Епископ одржао је беседу и честитао славу. Затим је освећен звоник и подељене су иконице народу.

КОРАБИЦА, — 24. септембра прослављена је 120-годишњица храма. На архијерејској литургији певао је Кафедрални оркестар Саборне цркве из Београда. Народ је испунио свети храм. Епископ је одржао поуку. За-

тим је освећен новоподигнути парохијски дом и црквени дом.

СТОЈНИК, — 28. септембра Његово Преосвештенство Епископ шумадијски господин др Сава извршио је освећење темеља за нов парохијски дом. Стари дом, који је већ пропао и био неупотребљив, срушен је добровољним радом људи и свештеника.

ВЛАШКА, — 1. октобра Господин Епископ је посетио ову парохију и служио свету литургију. Многобројно свештенство присуствовало је св. служби. У току дана је падала киша, али то није омело народ. Црква је била испуњена. Хор из Београда увеличао је ову свечаност.

СВЕТОЗАРЕВО, — 8. октобра Преосвешени епископ Сава служио је у овом граду у Саборној цркви. Црква и њен звоник по својој архитектури прави су украс овом граду, другом по важности у нашој епархији.

СОПОТ, — 16. новембра на опелу проце Радојиће Терзића, учествовали су Њихова Преосвештенства Епископ жички господин Стеван (школски друг пок. проте) и Епископ шумадијски господин Сава са многобројним свештенистvом и ђаконима.

МАНАСТИР КАЛЕНИЋ, — 4. децембра овај манастир прославио је своју храмовну славу Ваведење Пресвете Дјеве Марије. Бденије и свету литургију служио је Преосвешени епископ Сава. Певао је оркестар студената Православног богословског факултета из Београда.

Прво венчање у новој цркви Св. великомученика Ђимитрија у Великој Иванчи

Голубови, символ људских душа, који се напајају на извору живота и бессмртности — рељеф над прозором на јужној фасади цркве у Каленићу; ова представа симболички се везује за Богородицу, чија се рељефна икона налази над суседним прозором. Припрате на чијој фасади се налазе обе рељефне композиције, исликане је у својој унутрашњости фрескама посвећеним детињству и младости Пресвете Џеве Марије.

КАД ПРОЧИТАТЕ „КАЛЕНИЋ”

нemoјте га бацити — грех је да се еванђелске речи и ликови светих нађу у корпи за отпадке!
Зато, кад прочитате ове странице, сачувавте их или дајте пријатељу да их и он чита.

ма на труду око обнове овог храма који посећују не само његови парохијани, већ и многи поштоваоци Буре Јакшића из целе наше земље. На крају је Владика оживео успомену на Буру Јакшића, свештеничког сина из породице Јакшић, која је нашој Цркви давала парохијске свештнике и учене теологе.

СЛАВА МАНАСТИРА КАЛЕНИЋА

Каленић је посвећен Ваведењу Пресвете Џеве Марије. Тога дана се искупи доста народа, из ближе и даље околине, да посети ову светињу и да се причести.

Ове године слава манастира Каленића била је веома свечана Њ. П. епископ Сава је стигао у ову свету обителј уочи славе. Бденије је служио Владика са двојицом јеромонаха, двојицом презвитера и протођаконом. На бденију и на литургији певао је Октет студената теологије из Београда.

На архијерејској литургији Владици је саслуживало пет свештеника и протођакона. Црква је била мала да прими све побожне вернике. Многи су дошли да приме Свету тајну причешћа пешачећи по зими и по 16 километара. Владика је проповедао на тему: „Чему се данас чуде анђели?”

КАЛЕНИЋ

издаје Српска православна епархија шумадијска.

Излази шест пута годишње

Уређује одбор. Главни и одговорни уредник:

Драгослав Степковић

Уредништво и администрација:
„Каленић”, Маршала Тита 69,
34000 Крагујевац
Телефон: 034/26-42

Текући рачун: „Каленић”:
издавачка установа Епархије
шумадијске. Број жиро рачуна
61700-620-16-80691-14-62-00684-1
Југобанка — Крагујевац

Штампа: „Сава Михић”
Земун, Маршала Тита 46—48.

Тираж: 3000 примерака

Цена: 6,00 д. по примерку

Годишња претплата 35,00 д. а за
инострство: 5 америчких долара

У манастиру Каленићу се данас подвизава 15 монахиња, већином старијих, које под невероватно тешким приликама и условима чувају ову светињу. За свој скромни, монашки живот немају, скоро, ни кров над главом, док национализовани манастирски конак стоји празан. Младих монахиња нема — како дођу тако и оду, јер не налазе услове ни за најскромнији начин живљења.

У току здравице Владика је честитао монахињама славу и похвалио њихову ревност, њихове подвиге и њихово велико стрпљење. Најзначајнији манастир Шумадијске епархије, рекао је Владика, поред свога конака (конак је зидао од својих средстава манастир и нико други!) је данас без конака и мора да првени од гостију, домаћих и странних, јер нема где да их прими.

Жао нам је, каже Игуманија, и овога народа, који је јутрос рано по мразу дошао у манастир, а ми немамо просторију где би могли да их примимо да одахну и да се огреју док не почне богослужење. Овако стоји напољу и мрзне се, а наш конак стоји празан. Чиме ово да се правда?

Монахиње манастира Каленића упућују задњи вапај и апел за помоћ и разумевање код надлежних, с молбом да им се конак врати.

ПОМЕН БУРИ ЈАКШИЋУ

На Бурђиц, 1978. године, навршило се сто година од смрти Буре Јакшића, једног од „највећих представника српског романтизма и једног од најдравитијих сликара у српској уметности XIX века”. Поводом ове годишњице је генерално обновљена црква Св. великомученика Георгија на Липару, који је овековечен једном Бурином песмом.

У недељу 5. новембра прошле године одслужена је у овом храму архијерејска литургија, а после помен Бури Јакшићу. Владика Сава се, у својој беседи, захвалио о. проти Животи Аруновићу и свима приложници-

